

«World science news»

– зниження витрат поточної діяльності для підвищення ефективності роботи газорозподільних підприємств.

Зважаючи на вищесказане слід відмітити, що при визначенні основних детермінант розвитку необхідно враховувати цілі та напрями майбутньої діяльності із врахуванням змін у зовнішньому середовищі. Для газорозподільних підприємств стратегія розвитку повинна містити: моніторинг результативності діяльності керівництва, орієнтацію на забезпечення енергетичної безпеки держави і підвищення її національної конкурентоспроможності. Проте основним стратегічним напрямом розвитку газорозподільних підприємств є орієнтація на зниження рівня витрат. Також на розвиток газорозподільних підприємств насамперед впливають політичні та інші зовнішні чинники, що негативно позначається на рівні їх ефективності.

Отже, у контексті визначення теоретичних підходів щодо розуміння детермінант розвитку в умовах функціонування газорозподільних підприємств обґрунтовано актуальність досліджуваної проблематики, так як газорозподільні підприємства в умовах стабільності покликані підвищити соціально-економічний рівень життя країни та зменшити енергозалежність, а також повинні адаптуватись до теперішньої фінансово-політично-військової ситуації, а також майбутніх тенденцій розвитку.

Література:

1. Гораль Л. Т. Аналіз макросередовища функціонування газотранспортних підприємств в контексті використання їх потенціалу / Л. Т. Гораль // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2015. – №1(111). – с. 122-126.
2. Гораль Л. Т. Орієнтири для розвитку газорозподільних підприємств України / Л. Т. Гораль, С. В. Король // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»: зб. наук. пр. / Ред. кол.: Черничко Т. В. (гол. ред.) та ін. – Мукачево: Мукачівський державний університет, 2016. – Випуск 1 (5). – С. 120-124.
3. Король С. В. Інвестиційно-інноваційні орієнтири розвитку газорозподільних підприємств / С. В. Король, М. І. Прокопів // Фінансові аспекти інноваційного розвитку нафтогазового комплексу України: монографія [Л. Т. Гораль, І. Г. Фадєєва та ін.]; за заг. ред. Л. Т. Гораль та І. Г. Фадєєвої. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, ФОП Б. Кузів, 2016. – С. 23-39.

Odnorog Maksym Anatolijovych

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Doctoral student

Department of theory of Economics and Finance

Scientific-research financial Institute

State educational-scientific institution «Academy of financial management»

The Ministry of Finance of Ukraine

Kyiv, Ukraine

Scientific consultant - Doctor of economic Sciences, Professor Leonenko P.M.

INSTITUTIONALIZATION OF AGRARIAN REFORMS AGRICULTURE

Annotation. The article analyzes the production and economic performance of agriculture in recent years and institutional barriers hindering the development of agriculture. It has been defined institutional framework for the reform of the food market. They are identified institutional traps associated with the functioning of the agricultural sector and proposed specific recommendations for their elimination. Promising ways to invest in agriculture are marked.

Key words: institutional economic theory; institutional environment; substitution; subjects of agricultural activities; agricultural entrepreneurship; institutional barriers; institutional reform of the food market; production and economic performance of agriculture; institutional traps.

Agriculture remains one of the main development sectors of the Ukrainian economy, as it provides food security of the country. The expansion of global economic borders, tangible progress in the field of creating a common economic and political field of a Eurasian Union put before the Ukrainian economy new challenges in the domestic and foreign market. There is a need for a new course oriented to the transformation of the Ukrainian economy. In this situation the agricultural sector more susceptible to institutional transformation, as it involves the revision of the key players.

These conditions are particularly important becomes the issues of investment policy, import substitution and diversification of the global and local markets. Active steps towards economic integration by establishing a free trade zone, namely stimulation of the Eurasian economic Union, contribute to the increasing role of domestic agricultural producers in the economic space, including individual entrepreneurs, as well as the creation of new conditions of development of agrarian sector of economy. However, there are opportunities to modernize the Ukrainian village – renovation of the social infrastructure, creating conditions for the development of the service economy, the creation of automated ergonomic workplaces.

The investigated problem is at the intersection of several thematic fields – entrepreneurship in agriculture, investment policy, institutional factors and conditions influence on the agricultural sector of the economy. However, the problem of institutionalization in the context of globalization and the current geopolitical situation have not been well studied and designed to carry out the economy of Ukraine of tasks and ensure its innovation development and modernization.

One of the factors that determine the vector of development of agriculture are occurring institutional processes. In the agricultural sector during the reform period formed a system of economic relations, which transformed the system of institutions that defines the organizational-legal form of enterprises, the nature of the relationship between the subjects of production. To the subjects of agricultural activity include structures of various organizational-legal forms: joint stock companies, partnerships, collective farms, cooperatives, farmers and private similar economy, market institutions. However, key actors in the changed paradigm become farmers.

Therefore, farmers rightly subject to the most public support, however, the volume, quality and directions of this assistance does not meet their needs. The subjects of agricultural activities are in unequal economic conditions, resulting in institutional barriers to the development of the agricultural sector. Institutional environment, in turn, determines the direction and intensity of institutional change. The Foundation of the institutional environment consists of formal and informal institutions, which are rules, norms, practices, mechanisms and tools of coordination interactions and coordination of economic interests of subjects of production, activities and organizational forms in certain rural areas.

In recent time, increasing the value of these formal institutions governing the agricultural sector, as lending, insurance, investments. The latter is of particular interest in the strategic plan of the functioning and prospects of development of agriculture.

For agriculture characteristic of effective agricultural production (especially crops), high natural soil fertility, adequate provision of per capita agricultural and arable land and a high proportion of employment in agriculture.

However, the development of agriculture is constrained by institutional barriers, which can be summarized as follows: low level of technical equipment of production; high depreciation of fixed assets in agriculture; depletion of humus; lack of balance processing industry and in the development of raw material base; used is not enough prerequisites for the creation of clusters aimed at production of final products, which will create a system of active and effective regional marketing of products and establishment of the unified value chain of finished products [7, p. 312].

«World science news»

In the EU half of national agricultural budgets is spent on structural policies: modernization and consolidation of farms, improvement of land and other agricultural inputs, improving operational performance of farmers, reducing production costs and development of areas with unfavourable conditions.

Problem affecting the efficient functioning of agrarian sector of economy is institutional reform of the food market. Currently, the food market despite the rather strict regulation is the least formal element in the structure of the modern Ukrainian economy. Still, the economic institutions of agriculture, providing for its operation, virtually destroyed. New institutions are either not established or operate with low efficiency. Therefore, institutional reforms in the agricultural sector are at an early stage.

Among the most significant barriers to entry into the food market include: economic barriers – fiscal, credit, investment, price policy; administrative barriers – imposed by Executive bodies at all levels of the procedure of business registration, issuance of licenses for activities, the provision of land, procedure for import and export of products, quotas; barriers arising from the implementation of particular policies already existing market structures; barriers due to underdeveloped market infrastructure.

Well-functioning food market should be based on the following factors:

- the competitive environment in the consumer market;
- the network of intermediary organisations that carry out effective maintenance of storage facilities to provide wholesale and promotion of goods on the market;
- favorable investment climate, support of high-yield activities;
- the improvement of the legal base of functioning of commodity markets and their infrastructure;
- organization of scientific-methodical and staffing of agricultural infrastructure [3, p. 98].

Increased risk and imperfect system of state regulation of investment processes, low level of state support for agriculture and lack of its effectiveness inhibit the activity of potential investors. In this regard, the identification of institutional traps in the agrarian sector in the current economic and political conditions in the market requires special attention in the context of the revision of the investment policy of the state.

In terms neoinstitutionalist the theory of «institutional trap is inefficient stable norm (inefficient institution) with self-sustaining nature». If changes are made to some of the Institute without reference to the transformation rules for other institutions, it creates a stalemate that impedes the achievement of objectives. The origin of the «traps» the scientific community explains the inefficiency of state control over a particular sphere of public activity, and in the transition economies, and even the incompatibility between the "imported" institutions with the existing informal institutions [5, p. 68].

In connection with the presence of institutional traps associated with the functioning of the agricultural sector, it is necessary to conduct the following activities:

- 1) active financing of the recovery processes of land reclamation;
- 2) restructuring of accounts payable debt of all farmers, which requires the introduction of rollover loans, as well as measures to reduce the cost and simplify procedures for issuance of loans to farmers;
- 3) in the framework of the tasks of import substitution is necessary to improve the packaging quality of domestic production of goods delivered to the stores;
- 4) increasing the size of state support in the sphere of production of fruit and berry production. In this industry the provision of fruit storage is only 10 %, the loss during storage to reach more than 40 %, which necessitates the creation of a logistic and breeding and genetic centers, vegetable stores;
- 5) adoption of the program of development of horticulture, as well as establishing direct relations between producers and buyers, bypassing middlemen;
- 6) simplification of the scheme of use of means of state support;

7) improve the system of insurance of agricultural investment, as there remain unresolved issues of the use of reinsurance, differentiated insurance tariffs, insurance payments if there is real damage and in the amount stipulated in the insurance conditions.

Literature:

1. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики. – М., 1997. – С. 97 – 137.
2. Перевертим Ю. Н., Бабаян И. В. Институциональные условия и факторы развития аграрного сектора экономики (теоретический аспект). – Саратов, 2012. – 131 с.
3. Портер М. Е. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / пер. с англ. М.Е. Портер. – М., 2005. – 715 с.

Пруненко Дмитро Олександрович

к.е.н., доцент

доцент кафедри транспортних систем і логістики

Харківський національний університет міського господарства

імені О.М. Бекетова

м. Харків, Україна

**ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ
КАПІТАЛОМ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Управління інтелектуальним капіталом будівельних підприємств (БП) здійснюється на основі застосування відповідних стратегій. Узагальнюючи існуючі теоретико-методичні підходи щодо визначення понять “стратегія” та “стратегічне управління” визначені наступні види стратегій управління інтелектуальним капіталом будівельних підприємств:

- зростання: формується на основі показників діяльності будівельних підприємств, які демонструють зростання порівняно із минулим звітним періодом. Мета пов’язана із збільшенням результативності діяльності БП, що забезпечується на основі активізації використання всіх видів ресурсів, взаємодії із різними групами зацікавлених осіб, зміцнення виробничо-господарського потенціалу. Застосовується в умовах сприятливого зовнішнього та внутрішнього середовища;

- захисту: визначаються комплексом дій спрямованих на протидію внутрішнім та зовнішнім загрозам, в умовах поглиблення кризових явищ та нестабільності. Інформаційно-аналітичне забезпечення характеризується показниками, що демонструють зниження їх рівня або «стагнацію»;

- розвитку: характеризуються системними перетвореннями, які спрямовані на отримання якісно нового стану будівельних підприємств, що відрізняється від попереднього інноваційністю, покращенням фінансово-економічних показників, зміцненням виробничо-господарського потенціалом. Застосовуються в умовах, коли БП чітко визначили своє майбутнє та попереджують або своєчасно реагують на внутрішні та зовнішні загрози, які виникають в умовах нестабільного економічного середовища, що перманентно трансформується.

Таким чином, визначені види стратегій дозволяють реалізувати стратегічне управління інтелектуальним капіталом БП, враховуючи внутрішні та зовнішні умови їх функціонування та особливості взаємодії із різними групами зацікавлених осіб.